

Rolnummers : 40 en 44
Arrest nr. 43 van 3 december 1987

In zake : de prejudiciële vragen die de rechtbank van eerste aanleg te Charleroi heeft gesteld bij vonnissen van 2 en 16 oktober 1986, respectievelijk in de zaken :

met notitienummer 63.94.124/86
de Procureur des Konings tegen LUMAY Willy

en :

met notitienummer 63.93.1691/85
de Procureur des Konings, DENIS André en WALBRECQ Roland tegen HOCQUET Edmond.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit :

de voorzitters E. GUTT en J. DELVA,
de rechters I. PETRY, J. SAROT, J. WATHELET, D. ANDRE, F. DEBAEDTS, L. DE GREVE,
K. BLANCKAERT, L.P. SUETENS, M. MELCHIOR en H. BOEL, bijgestaan door de griffier
H. VAN DER ZWALMEN,

onder voorzitterschap van voorzitter E. GUTT,

wijst na beraad het volgende arrest :

I. ONDERWERP

Bij vonnissen van 2 en 16 oktober 1986 heeft de rechtbank van eerste aanleg te Charleroi (10e kamer, zitting houdende in strafzaken) aan het Hof de volgende prejudiciële vragen gesteld :

- "a) heeft het decreet van het Waalse Gewest van 18 juli 1985 regels geschonden die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten ?
- b) bestaat er, onverminderd a) hierboven, een conflict tussen artikel 1 van het decreet van het Waalse Gewest van 18 juli 1985 en artikel 28 van de jachtwet van 28 februari 1882 en, zo ja, welke wetgeving is toepasselijk ?"

II. DE FEITEN EN DE VOORGAANDE RECHTSPLEGING

Volgens de verwijzingsbeslissingen zijn Willy LUMAY en Edmond HOCQUET, respectievelijk in de twee zaken die aanleiding hebben gegeven tot die vonnissen, de volgende twee groepen van misdrijven ten laste gelegd : enerzijds, de artikelen 1, 6, 4, 26 en 14 van de jachtwet van 28 februari 1882 te hebben geschonden en, anderzijds, wat eerstgenoemde betreft, "aangetroffen te zijn terwijl hij zonder wettige reden een luchtkarabijn Diana kaliber 4,5-177 nr. 382865, dat als een jacht- of sportwapen bekend staat, bij zich had" en, wat laatstgenoemde betreft, "aangetroffen te zijn terwijl

hij zonder wettige reden een jachtgeweer kaliber 16 nr. 80.864, dat als een jacht- of sportwapen bekend staat, bij zich had".

Op 2 en 16 oktober 1986 sprak de correctionele rechtbank de verwijzingsbeslissingen uit. Zij constateerde in de wet van 28 februari 1882, zoals van toepassing in het Waalse Gewest, de aanwezigheid van twee bepalingen met betrekking tot de verjaring van vorderingen betreffende misdrijven waarin deze wet voorziet : de eerste, artikel 28, bepaalt de verjaringstermijn op drie maanden; de tweede, artikel 37, ingevoegd door het decreet van 18 juli 1985 van het Waalse Gewest, brengt die termijn op één jaar.

De rechtbank, die deze teksten met de artikelen 22, tweede lid, en 25, van de wet houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering combineerde, stelde vast dat, naargelang de eerste of de tweede bepaling toepassing vindt, de vorderingen al dan niet als verjaard moeten worden beschouwd.

De rechtbank, oordelend dat artikel 28 van de jachtwet niet was opgeheven, constateerde het bestaan van een conflict tussen de artikelen 28 en 37 van die wet en stelde bijgevolg in elke zaak de prejudiciële vragen, zoals hierboven (sub 1) vermeld.

III. DE RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

De prejudiciële vragen zijn bij het Hof aanhangig gemaakt door de overzending van een expeditie van voormelde verwijzingsbeslissingen; de eerste expeditie is op 9 en de tweede op 29 oktober 1986 ter griffie ontvangen.

Die zaken zijn respectievelijk onder de nummers 40 en 44 van de rol van het Hof ingeschreven.

A. Voor de zaak met rolnummer 40 heeft de voorzitter in functie, bij beschikking van 9 oktober 1986, de leden van de zetel aangewezen conform de artikelen 46, § 1, 48 en 49 van de wet van 28 juni 1983 houdende de inrichting, de bevoegdheid en de werking van het Arbitragehof.

Het bij artikel 58 van de organieke wet van 28 juni 1983 voorgeschreven bericht is in het Belgisch Staatsblad van 24 oktober 1986 bekendgemaakt.

Met toepassing van de artikelen 60 en 113 van de organieke wet zijn de kennisgevingen gedaan bij aangetekende brieven die op 27 oktober 1986 de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Bij beschikking van 4 december 1986 van de voorzitter in functie, is rechter CALEWAERT als lid van de zetel vervangen door rechter BOEL.

De Waalse Gewestexecutieve heeft op 15 januari 1987 een conclusie neergelegd.

Bij beschikking van 20 januari 1987 heeft voorzitter GUTT de zaak aan het Hof in voltallige zitting voorgelegd.

Bij beschikking van 26 maart 1987 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen tot 9 oktober 1987 verlengd.

B. In de zaak met rolnummer 44, is het bij artikel 58 van de organieke wet van 28 juni 1983

voorgeschreven bericht in het Belgisch Staatsblad van 25 november 1986 bekendgemaakt.

Met toepassing van de artikelen 60 en 113 van voormelde organieke wet zijn de kennisgevingen gedaan bij aangetekende brieven die op 26 november 1986 de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Bij beschikking van 4 december 1986 heeft de voorzitter in functie de leden van de zetel aangewezen conform de artikelen 46, § 1, 48 en 49 van de organieke wet van 28 juni 1983.

De Waalse Gewestexecutieve heeft op 15 januari 1987 een conclusie neergelegd.

Bij beschikking van 20 januari 1987 heeft voorzitter GUTT de zaak aan het Hof in voltallige zitting voorgelegd.

Bij beschikking van 22 april 1987 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen tot 9 oktober 1987 verlengd.

C. Bij beschikking van 19 maart 1987 heeft het Hof de onder de nummers 40 en 44 van de rol ingeschreven zaken samengevoegd en in gereedheid verklaard; bij dezelfde beschikking is de dag van de terechtzitting op 22 april 1987 vastgesteld.

Van die beschikking is kennis gegeven aan de partijen die, evenals de advocaat van de Waalse Gewestexecutieve, van de datum van de terechtzitting in kennis zijn gesteld bij aangetekende brieven die op 24 maart en respectievelijk 3 april 1987 de geadresseerden zijn ter hand gesteld.

Bij beschikking van 7 oktober 1987 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest dient te worden gewezen, verlengd tot 9 april 1988.

Ter terechtzitting van 22 april 1987 :

- is verschenen :

Mr. F. HAUMONT, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Waalse Gewestexecutieve, Kunstlaan 13-14, 1040 Brussel;

- hebben de rechters SAROT en DE GREVE verslag uitgebracht;
- is Mr. HAUMONT gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd conform de voorschriften van de artikelen 52 en volgende van de organieke wet van 28 juni 1983, betreffende het gebruik van de talen voor het Arbitragehof.

IV. IN RECHTE

1.A. Alleen de Waalse Gewestexecutieve heeft in elke zaak een conclusie neergelegd.

Op grond van het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State over het voorontwerp

van decreet, oordeelt de Executieve, in antwoord op de eerste vraag, dat het decreet van 18 juli 1985, dat een artikel 37 in de jachtwet heeft ingevoegd, "geen enkele regel heeft geschonden die door of krachtens de Grondwet is vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten".

Derhalve is de Executieve, in antwoord op de tweede vraag, van oordeel dat het decreet van 18 juli 1985, voor het grondgebied van het Waalse Gewest, artikel 28 van de jachtwet van 28 februari 1882 opheft en dat er geen sprake kan zijn van een conflict tussen dit artikel en artikel 1 van het decreet van 18 juli 1985.

Ten aanzien van de normatieve bepalingen in het geding

1.B.1. Zowel krachtens de artikelen 28, 22 en 23 van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering, als krachtens de artikelen 25, eerste lid en 21, eerste lid, van die wet, gewijzigd door de wet van 30 mei 1961, zijn de bepalingen met betrekking tot de verjaring van de strafvordering, die de verjaringstermijn respectievelijk op drie jaar of op zes maanden stellen voor misdrijven die een wanbedrijf of een overtreding uitmaken, toepasselijk op de verjaring van de strafvordering betreffende de misdrijven door bijzondere wetten omschreven voor zover die wetten niet anders bepalen.

Artikel 28 van de jachtwet van 28 februari 1882 heeft in een dergelijke afwijking voorzien door te bepalen dat "elke rechtsvordering wegens één van de misdrijven bij deze wet omschreven, verjaart door verloop van drie maanden, te rekenen van de dag waarop het misdrijf gepleegd is". Het decreet van het Waalse Gewest van 18 juli 1985 heeft eveneens in een afwijking voorzien door in de wet van 28 februari 1882, onder het opschrift "Bepalingen eigen aan het Waalse Gewest", een artikel 37 in te voegen luidend als volgt : "Elke vordering betreffende één van de bij de wet bepaalde overtredingen vervalt na verloop van één jaar, te rekenen van de dag waarop de overtreding is gepleegd".

Zoals de verwijzende rechter heeft geconstateerd, bevat de jachtwet derhalve twee bepalingen die voor de door deze wet omschreven misdrijven verschillende termijnen voorschrijven met betrekking tot de verjaring van de strafvordering.

Ten aanzien van de eerste vraag

1.B.2.1. Artikel 107quater, tweede lid, van de Grondwet bepaalt dat de wet, aangenomen onder de meerderheidsvoorwaarden die in het derde lid zijn vastgesteld, aan de Gewestraden de bevoegdheid toekent om de aangelegenheden te regelen die zij aangeeft, en dit binnen de omschrijving en op de wijze die zij bepaalt.

Ter uitvoering van die bepaling heeft artikel 6, § 1, III, 5°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, aan de Gewesten de bevoegdheid toegekend om de aangelegenheid van de jacht te regelen, met uitzondering van de vervaardiging van, de handel in, en het bezit van jachtwapens.

Krachtens artikel 11 van de bijzondere wet, omvat de bevoegdheid van de Gewestelijke decreetgever het strafbaar stellen van de inbreuken op de door hem uitgevaardigde bepalingen.

De bijzondere wet heeft aldus aan de decreetgever een strafrechtelijke bevoegdheid toegekend die,

per definitie, niet kan worden uitgeoefend dan met inachtneming van de verstoring van de sociale orde. Door de niet-nakoming van een bepaling, die hij aanneemt, strafbaar te stellen, constateert de wetgever dat die niet-nakoming de openbare orde verstoort.

1.B.2.2. Doordat hij aldus, krachtens en binnen de perken van artikel 11 van de bijzondere wet, een verstoring van de openbare orde strafbaar kan stellen, wordt de decreetgever ertoe gebracht de duur van de periode te beoordelen en te bepalen, tijdens welke zulk een verstoring dient te worden beteugeld, en bijgevolg ook het tijdstip vanaf hetwelk de vervolging van het misdrijf niet langer is verantwoord. Immers, de bevoegdheid om een verstoring van de sociale orde strafbaar te stellen impliceert uit zichzelf de bevoegdheid om de duur te bepalen tijdens welke de aantasting van de openbare orde het op gang brengen van de openbare vordering verantwoordt.

Door de verjaringstermijn van de strafvordering, die betrekking heeft op een misdrijf dat hij invoert, te regelen, bepaalt de decretale wetgever, op grond van de machtiging geregeld door artikel 11 van de bijzondere wet, een aspect van de "gevallen die de wet bepaalt" in de zin van artikel 7 van de Grondwet, waarin strafvervolgingen kunnen worden ingesteld. Zodoende regelt de decreetgever niet de vorm van de vervolgingen in de zin van diezelfde bepaling, evenmin als hij wetgevend optreedt met betrekking tot de straffen die gesteld zijn op de misdrijven die hij beteugelen wil.

Uit de voorafgaande overwegingen volgt dat de decreetgever zijn bevoegdheid niet heeft overschreden door voor het Waalse Gewest te bepalen dat de misdrijven tegen de jachtwet verjaard zijn door verloop van een termijn van één jaar.

Het decreet van 18 juli 1985 houdt bijgevolg geen schending in van de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten.

Ten aanzien van de tweede vraag

1.B.3. Artikel 19, § 2, van de bijzondere wet bepaalt : "Het decreet heeft kracht van wet. het kan de geldende wetsbepalingen opheffen, aanvullen, wijzigen of vervangen".

Het decreet van het Waalse Gewest van 18 juli 1985 heeft in de jachtwet van 28 februari 1882, onder het opschrift "Bepalingen eigen aan het Waalse Gewest" een artikel 37 ingevoegd dat betrekking heeft op de verjaringstermijn van de strafvordering voor de door die wet bepaalde misdrijven.

Het decreet heeft aldus voor het Waalse Gewest de bepalingen van artikel 28 van de jachtwet van 28 februari 1881 impliciet opgeheven, behalve in de mate die is aangegeven in het tweede lid van het nieuwe artikel 37.

OM DIE REDENEN,

HET HOF

1. zegt voor recht dat het decreet van het Waalse Gewest van 18 juli 1985 tot wijziging voor het Waalse Gewest van de jachtwet van 28 februari 1882 (Belgisch Staatsblad van 10 oktober 1985, p. 14.761) geen schending inhoudt van de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de

Gewesten;

2. stelt vast dat de tweede prejudiciële vraag vervalt, aangezien artikel 28 van de jachtwet van 28 februari 1882 is opgeheven, voor het Waalse Gewest, door artikel 37 dat in die wet is ingevoegd door het voormelde decreet van 18 juli 1985, behalve in de mate die is aangegeven in het tweede lid van dat artikel 37.

Aldus uitgesproken in het Frans en in het Nederlands, conform artikel 55 van de organieke wet van 28 juni 1983, ter openbare terechtzitting van 3 december 1987.

Aldus uitgesproken in het Frans en in het Nederlands, conform artikel 55 van de organieke wet van 28 juni 1983, ter openbare terechtzitting van 3 december 1987.

De griffier,
H. VAN DER ZWALMEN

De voorzitter,
E. GUTT